VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny**
(nr 250)
z dnia 8 września 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 250)

8 września 2015 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem posłów: **Sławomira Piechoty (PO)**, przewodniczącego Komisji oraz **Magdaleny Kochan (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (druk nr 3845).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jarosław Duda** sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Teresa Hernik** prezes zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wraz ze współpracownikami, **Edward Włodarczyk** główny specjalista w Ministerstwie Zdrowia, **Hanna Rychner** doradca prawny w Najwyższej Izbie Kontroli, **Jerzy Szreter** prezes Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych, **Ewa Wójcik** prezes Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Zakładów Aktywności Zawodowej wraz ze współpracownikami, **Marek Łukomski** prezes zarządu Platformy Integracyjnej Osób Niepełnosprawnych, **Monika Bugajewska-Tykarska** wiceprezes zarządu Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych wraz ze współpracownikami, **Edyta Sieradzka** wiceprezes Organizacji Ogólnopolskiej Bazy Pracodawców Osób Niepełnosprawnych, **Tomasz Żółkoś** przedstawiciel Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Podkarpacie" wraz ze współpracownikami, **Marek Kowalski** ekspert w Konfederacji Lewiatan, **Anna Dukat** ekspert w Business Centre Club, **Ewa Brożyna** doradca w Organizacji Pracodawców Zatrudniających Osoby Niewidome.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa**, **Dariusz Lipski**, **Ewa Molska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Bogdan Cichy, Robert Durlik** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Witam. Otwieram jubileuszowe 250 posiedzenie naszej Komisji. W projekcie porządku posiedzenia mamy do rozpatrzenia pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, druk nr 3845. Czy do takiej propozycji porządku posiedzenia są uwagi? Nie słyszę, zatem uznaję, że przyjęliśmy porządek posiedzenia.

Zanim przystąpimy do jego realizacji, chcę państwu przypomnieć, że jutro odbędzie się uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej posłów oraz pracownika Kancelarii Sejmu, którzy w 1994 r. zginęli w wypadku samochodowym na tzw. Zakopiance w pobliżu Rabki Zdroju. Zapraszam wszystkich państwa na spotkanie z bliskimi osób, które, jako przedstawiciele parlamentu, poniosły śmierć w wypadku. Uroczystość rozpocznie się o godz. 12.00 w naszej sali, a następnie zostanie odsłonięta tablica. Natomiast, jutro rano o godz. 7.30 odbędzie się msza w kaplicy sejmowej w intencji ofiar wypadku. Gorąco zapraszam wszystkich, którzy mogą uczestniczyć w tej uroczystości.

To wszystkie ważne wstępne informacje. Proszę panią przewodniczącą Magdalenę Kochan o przejęcie prowadzenia naszego posiedzenia.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuje panie przewodniczący. Do naszej Komisji wpłynął poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

niepełnosprawnych oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Wnioskodawcy uznali, żeby pan przewodniczący Sławomir Piechota, z ich upoważnienia, przedstawiał ten projekt. Bardzo proszę.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję pani przewodniczącej. Szanowni państwo, koniec kadencji to nie jest odpowiedni czas na uchwalanie ustaw. Mając ten dylemat w świadomości, uznaliśmy, że czas, który upłynie zanim nowo wybrany parlament będzie mógł zająć się tą kwestią, stanie się zbyt długi, dlatego może spowodować poważne konsekwencje dla stabilności systemu wspierania osób niepełnosprawnych. Stąd, pomimo późnej pory na występowanie z powyższą inicjatywą, w porozumieniu z panem ministrem pełnomocnikiem rządu do spraw osób niepełnosprawnych, przedkładamy projekt ustawy zawarty w druku nr 3845. Proponuje on zmianę ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Mamy dwa zasadnicze cele powyższej propozycji. Pierwszy, stworzenie warunków zapewniających stabilność funkcjonowania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Nie trzeba nikogo przekonywać, jak ważnym elementem tego systemu jest PFRON i jak istotne jest, aby funkcjonował on stabilnie. W ostatnich latach, podczas wielogodzinnych gorących debat, wielokrotnie poświęcaliśmy tej kwestii posiedzenia naszej Komisji. Dzisiaj możemy powiedzieć, że wspólny wysiłek dał bardzo oczekiwane owoce, czyli Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nadal realizuje swoje zadania. Stabilności zagraża natomiast, powiększająca się wyrwa w Funduszu, spowodowana narastającą skalą udzielanych ulg. Prowadzone kontrole wykazują, że znaczna część ulg udzielana jest bezpodstawnie, bez związku lub prawidłowego wyliczenia, z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych. To jest zasadniczy cel. Uznaliśmy, że kolejne pół roku, które upłynęłoby zanim można by taką inicjatywę finalizować w nowym parlamencie, jest zbyt długim okresem. Może to poważnie zachwiać stabilnością Funduszu.

Drugi z celów jest, w moim przekonaniu, równie ważny. Od kilku lat dyskutowaliśmy o potrzebie wprowadzenia nowego standardu dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność. Coraz częściej dokument jest potrzebny w związku z rosnącą aktywnością i mobilnością osób niepełnosprawnych, zarówno w kraju jak i we wspólnej Europie. Wielokrotnie otrzymywaliśmy sygnały, że osoby niepełnosprawne, polscy obywatele, mają problem z udokumentowaniem, potwierdzeniem swojego statusu w Pradze, Dreźnie, Berlinie lub Bratysławie. Dotyczy to również wielu miejsc w Polsce. Stara, bardzo anachroniczna legitymacja, budzi często wątpliwości, w jakim stopniu jest prawdziwym dokumentem i czy w oparciu o niego, można wiarygodnie uznać uprawnienia związane z niepełnosprawnością.

To są dwa zasadnicze cele propozycji. Pojawiają się również dodatkowe kwestie, które proponujemy uregulować w nowelizacji. Wiele z nich ma charakter doprecyzowania przepisów. Nie ma wątpliwości co do ich zasadniczej intencji, ale w praktyce nierzadko pojawiają się wątpliwości, jak prawidłowo należałoby stosować niektóre przepisy. Proponujemy dokonać zmian porządkujących system. Przykładowo, chcemy, aby zakłady opiekuńczo-lecznicze, podobnie jak domy pomocy społecznej, zostały zwolnione z wpłat na Fundusz. Nie ma wątpliwości, że w takich placówkach umieszczone są osoby o znacznej niepełnosprawności, natomiast nie wszystkie posiadają na to odpowiednie dokumenty. Pojawiają się wątpliwości, czy Zakład Opiekuńczo-Leczniczy może w takiej sytuacji uwzględnić osobę w swoim wskaźniku. Z kolei w przypadku domów pomocy społecznej już dawno przesądziliśmy tę kwestię.

Inną sprawą jest wyłączenie spod egzekucji środków zgromadzonych w Zakładowym Funduszu Aktywności, jak to ma miejsce w przypadku Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Są to zmiany porządkujące cały system.

Szanowni państwo, po opublikowaniu projektu otrzymaliśmy wiele uwag, postulatów i sugestii, analizowanych stale i na bieżąco. Efektem analiz będzie propozycja poprawek, które chcę zgłosić w imieniu wnioskodawców. Część poprawek ma dodatkowo charak-

ter porządkujący. W opiniach wskazywana jest możliwość powstania rozbieżności lub nowych problemów. Są tam także propozycje istotnych zmian, np. pojawiły się zastrzeżenia odnośnie do wyłączenia z prawa do udzielania ulg, usług polegających na świadczeniu najmu, dzierżawy lub leasingu. Analizowaliśmy bardzo szczegółowo te kwestie i ostatecznie dochodzimy do wniosku, że w przypadku zatrudniania osób niepełnosprawnych, występują wątpliwości odnośnie do obiektywnego wydzielenia zakresu usług. Wprowadzamy inne kryteria i oceny faktu, w jakim stopniu osoby niepełnosprawne są zaangażowane, przy realizacji tego typu usług oraz jak wiele tworzy się dla nich miejsc. Podobnie przedstawia się kwestia płacenia składek zdrowotnych z Zakładowego Funduszu Rehabilitacji za osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujące pracy.

Po analizie powyższych kwestii jesteśmy przekonani do potrzeby zaproponowania poprawek do projektu zawartego w druku 3845. Chcemy również zaproponować wydłużenie vacatio legis, żeby przepisy zaczęły szybciej obowiązywać. Uznaliśmy, że potrzeba jest więcej czasu, aby udzielający i rozliczający ulgi, jak również Fundusz, mogli w sposób rzetelny je weryfikować.

Powyższe poprawki będę chciał zgłaszać podczas rozpatrywania konkretnych przepisów zawartych w naszym projekcie. To wszystko odnośnie do istoty projektu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję panie przewodniczący. Bardzo proszę pana ministra o informację oraz stanowisko rządu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda:

Dziękuję. W związku z tym, że projekt wpłynął do Sejmu 19 sierpnia 2015 r., czas jaki upłynął od tego momentu nie pozwolił na wypracowanie stanowiska rządu. Natomiast opinia pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych, a jednocześnie prezesa rady nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest akceptująca. Kierunek zmian jest podyktowany troską o stabilność i bezpieczeństwo funkcjonowania PFRON, o czym mówił pan przewodniczący Sławomir Piechota. Pozytywnie oceniam proponowane w poselskim projekcie, doprecyzowanie tego przepisu, gdyż niewątpliwie przyczyni się do wyeliminowania dotychczasowych nieścisłości oraz uszczelni system obniżania wpłat na PFRON. Uważam, że wprowadzenie proponowanych zmian w zakresie zasad korzystania z instrumentu normowanego w art. 22 ustawy zapewni możliwość skutecznego monitorowania sposobu naliczania i wykorzystania ulg we wpłatach na Fundusz. Oceniam również pozytywnie propozycje rozszerzenia obowiązujących przepisów ustawy oraz, dotychczas nieuregulowane, kwestie wydawania legitymacji dokumentującej niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności.

Muszę wyrazić opinię i wskazać niektóre zaproponowane regulacje, budzące moją wątpliwość, o czy dyskutowałem z panem przewodniczącym i częścią prezydium, jak również z przedstawicielami Biura Legislacyjnego poprzez moich współpracowników. Dlatego wspólnie z przewodniczącym Komisji i przedstawicielami Biura Legislacyjnego, po przedyskutowaniu treści poszczególnych proponowanych przepisów, postanowiliśmy wprowadzić stosowne poprawki, które pan przewodniczący będzie prezentował. Przekazałem już ich treść. Jednocześnie proszę o ich przedstawienie w celu usprawnienia prac nad dzisiejszym dokumentem.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Czy przed rozpoczęciem dyskusji, przedstawiciel wnioskodawców chciałby pokrótce omówić poprawki, które będzie zgłaszał pan przewodniczący? Myślę, że to ukierunkuje wymianę zdań, gdyż być może będziemy dyskutować o problemie już przesądzonym.

Jeżeli państwo pozwolą, przed otwarciem ogólnej dyskusji, bardzo proszę pana przewodniczącego o skrótowe przedstawienie poprawek mających wejść do projektu ustawy.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję pani przewodniczącej. W zakresie legitymacji, chcemy zaproponować wydłużenie okresu, na jaki byłaby ona wystawiana oraz czas ważności orzeczenia, ale nie dłużej, niż na 10 lat, jak w przypadku dowodów osobistych. Natomiast dla osób, które ukończyły

60 lat, legitymacja byłaby wystawiana bezterminowo. Przy ewentualnym wydawaniu duplikatu legitymacji, wprowadzona zostałaby opłata 15 zł. Wystawienie samej legitymacji pozostałoby bezpłatne, natomiast gdyby potrzebny był duplikat, obowiązywałaby powyższa kwota.

Zaproponowaliśmy zmiany redakcyjne w art. 1 pkt 2. Natomiast poprawka czwarta odnosi się do finansowania wydatków na ubezpieczenie zdrowotne. Proponujemy, aby tę kwestię wyłączyć z regulacji, gdyż powinna ona zostać rozstrzygnięta w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych i w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Dlatego chcemy w art. 1 skreślić pkt 3 i 4 lit. a), c) i d) oraz skreślić w pkt 12 lit. b). Z tym wiąże się skreślenie art. 2. Poddawana była jako wątpliwość kwestia, czy finansować z Funduszu tego typu wydatki.

Poprawka piąta dotyczy kwestii, która była najczęściej podnoszona jako kontrowersyjna. W art. 1 pkt 5, w proponowanym art. 22 ust. 1 i 8 należy wykreślić wyrazy „najmu", „dzierżawy" lub „leasingu", natomiast w ust. 12 zamiast sformułowania „netto" użyć określenia: „w przypadku, gdy kwota obniżenie przewyższa wartość zakupionej produkcji lub usługi, obniżenie wpłaty przysługuje tylko do wysokości kwoty określonej na fakturze, o której mowa w ust. 2 pkt 1, pomniejszonej o kwotę podatku od towarów i usług, w stosunku do której zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług, podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego".

Poprawka szósta ma charakter redakcyjny, dotyczy pkt 16 w art. 1. Natomiast w poprawce siódmej proponujemy wydłużenie okresu wykorzystania ulg, mianowicie: „Pracodawca, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nabył prawo do obniżenia wpłat, może je wykorzystać na warunkach dotychczasowych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy" i w dodawanym ust. 4 nadać mu brzmienie: „W okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 22 ust. 10 ustawy zmienionej w art. 1(…) przy obliczaniu kwoty obniżenia uwzględnia się także pracowników zatrudnionych na innych podstawach, niż umowa o pracę lub spółdzielcza umowa o pracę".

W ostatniej poprawce proponujemy wydłużyć okres vacatio legis do dnia 1 marca 2016 r.

To wszystkie proponowane przez nas zmiany do projektu z druku 3845.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję. Jest prośba do państwa o uwzględnienie powyższych poprawek w trakcie swoich wypowiedzi. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pan przewodniczący Stanisław Szwed.

Poseł Stanisław Szwed (PO):

Panie przewodniczący, jak pan już powiedział, proces legislacyjny na koniec kadencji, wobec tak ważnej ustawy, nie jest rzeczą dobrą. Jeżeli mamy cokolwiek w tej sprawie zrobić, trzeba przyjąć takie zmiany, które nie budzą żadnej kontrowersji.

Do projektu ustawy dostaliśmy wiele uwag z różnych organizacji. Nie będę ich wymieniał, gdyż pan przewodniczący również je otrzymał. Z zaproponowanych poprawek wynika, że część z tych uwag została uwzględniona. Myślę, iż przedstawiciele środowisk, którzy uczestniczą w posiedzeniu Komisji, odniosą się również do kwestii związanych z wynajmem, aby nie powtarzać, co zostało ujęte w poprawkach, np. wykreślenie z art. 22.

Jednym z poważniejszych zastrzeżeń jest również system kar, który ma dotykać przedsiębiorców. Skutkiem pomyłki o 1 zł może być utrata uprawnień lub kara nawet do kilkudziesięciu tysięcy złotych i więcej. Ta sprawa powinna być w odpowiedni sposób wyjaśniona.

W projekcie pojawiały się również inne propozycje dołączone do postulatów środowisk. Wydaje się, że na etapie, na jakim dzisiaj się znajdujemy, moja propozycja skierowania tego projektu do rozpatrzenia w podkomisji, ze względu na brak czasu, będzie nie do zaakceptowania. Jeżeli projekt ma być uchwalony jeszcze w obecnej kadencji Sejmu, wydaje się, że pan przewodniczący będzie dążył do jak najszybszego jego przyjęcia. Jednak postawię wniosek, żeby skierować go do podkomisji. Uważam, iż tam powinna odbyć się głębsza dyskusja nad zgłoszonymi poprawkami, aby głównie środowiska osób nie-

pełnosprawnych i przedsiębiorców mogły się z nimi szczegółowo zapoznać. Zgłaszam wniosek o skierowanie projektu do podkomisji.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę pani poseł Elżbieta Rafalska, a następnie pan poseł Tadeusz Tomaszewski.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Wszyscy mamy świadomość, że pod koniec kadencji trudno proceduje się i powinny być zaproponowane rozwiązania, które nie niosą ze sobą żadnego ryzyka. Jednak tak się dzieje, gdyż zaproponowane poprawki zmieniają zasadniczo istotę wersji pierwotnej. Dobrze, że wątpliwe kwestie zostały uchylone, ale równocześnie pada pytanie, dlaczego państwo przygotowywali kontrowersyjne rozwiązania? Koncentruję się na art. 22. Głównie ten artykuł stanowił problem.

Mam również wątpliwości odnośnie do niektórych rozwiązań związanych z ustawą o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Intencje są dobre odnośnie do rozwiązań dotyczących wsparcia zatrudnienia na rynku otwartym i zamkniętym osób niepełnosprawnych. Z drugiej strony rozwiązania nie przewidują, albo precyzyjnie nie określają, skutków finansowych proponowanych przez państwa zmian. Mówię o kilku sprawach. Chodzi o dofinansowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, które skutkowało wahaniami i trzeba było się szybko wycofywać w zależności od stopnia niepełnosprawności. Skutkiem był brak pieniędzy dla innych osób niepełnosprawnych.

Patrząc na poziom ulg, które w 2015 r. mają wynieść ponad 700.000 tys. zł, są dla PFRON-u bardzo dużymi pieniędzmi. Pada też pytanie, czy proponowany systemu ulg, jest wystarczająco przemyślany i czy potrafimy przewidzieć nie tylko skutki finansowe, ale również społeczne? Czy za systemem rozległych ulg przewiduje się wzrost zatrudnienia oraz czy przyniosą one efekt? Tego nie wiemy. Trzeba być ostrożnym, gdyż raz przyznane ulgi trudno odebrać osobom, zakładom pracy chronionej lub innym firmom, które mają podpisane wieloletnie umowy oraz prawo prowadzenia własnej polityki finansowej opartej o obowiązujący stan prawny. Nie widzę w tym nic złego, gdyż nie wykorzystują oni przepisów, ale stosują obowiązujące prawo. Wydaje mnie się, że powinna być większa stabilność przepisów, których skutki finansowe są odczuwane jako stałość. Musi być również większa pewność przy wprowadzaniu przepisów, a nie mówienie: „pozwólmy im funkcjonować rok lub dwa i zobaczymy co z tego wyjdzie”. Wycofanie się nie jest łatwe, ani mądre, również możliwe ze względu na wieloletnie umowy. Dochodzą do tego konsekwencje finansowe i społeczne.

W projekcie znajdują się kwestie całkowicie niekontrowersyjne dotyczące wzorów legitymacji lub szkolnictwa wyższego. Zdziwiłam się dlaczego państwo kierują do PFRON-u składkę zdrowotną, która uszczupli jego środki. Lepsze źródło finansowania od budżetu państwa może pochodzić z Funduszu Pracy, finansującego również inne rzeczy.

Zwracam uwagę, żeby zastanowić się nad tym sto razy. Jak mówił poseł Szwed, mieliśmy dziesiątki telefonów, pism, mejli, kontaktów z osobami niepełnosprawnymi, które mówiły, że w niektórych zakresach zmieniające się prawo nikomu nie daje poczucia stabilności, bezpieczeństwa, a przez to pewności, iż podejmowane działania są dobrym rozwiązaniem.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Pan poseł Tadeusz Tomaszewski, bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, Wysoka Komisjo. Z perspektywy czasu możemy powiedzieć, że strażakiem stabilności dochodów PFRON-u, albo reagowania na zwiększone wydatki kosztem możliwości realizacji określonych zadań ustawowych jest nasza Komisja, a nie rada nadzorcza lub minister właściwy. Pamiętają państwo, kiedy nie mogliśmy sobie poradzić z brakiem środków na wydatki dotyczące rehabilitacji społecznej, musieliśmy dokonywać zmiany wysokości dofinansowania w zależności od stopnia niepełnosprawności. Wtedy również realizowaliśmy projekt poselski i także ktoś zaspał,

albo nie umiał przewidzieć odpowiednich skutków. Obecnie jesteśmy trochę przyparci do muru. Rzeczywiście jest problem.

Pamięta pan, panie ministrze, że wielokrotnie z trybuny sejmowej pytaliśmy o spółki widma. Rząd twierdził, że cały czas pracuje nad tym projektem ustawy. Dochodzi do sytuacji, kiedy wydatek puchnie, staje się niebezpieczny dla wkładu finansowego Funduszu, a rząd nie przygotował odpowiedniego projektu i ponownie idziemy drogą strażaka, czyli naszej Komisji. Obecnie pojawia się większe niebezpieczeństwo, gdyż mamy bardzo mało czasu. Na początku wydawało się, że posiadamy machinę prawników, instytucji rządowych, a jednak nie do końca wszystko było przemyślane. Stąd pojawia się moja wątpliwość, podobnie jak mojej przedmówczyni, czy jesteśmy w stanie w krótkim czasie przygotować odpowiednie prawo i po raz kolejny nie okaże się wejściem na minę? Mimo, że jak pan przewodniczący wspomniał, od projektu do dnia dzisiejszego wnioskodawcy wsłuchali się w opinię wszystkich, którzy przesyłają swoje uwagi i zaproponowane poprawki, wnoszą wiele uwag itd.

Część zagrożeń sygnalizowanych przez praktyków stosowania tej ustawy jest usuwana. Mam nadzieję, że sobie poradzimy, ale nawet przy dużej chęci pracy nad tą ustawą nie wiem, czy jedno posiedzenie jest wystarczające, czy nie powinniśmy wstrzymać się o tydzień. Jesteśmy w sytuacji, w której poza panem ministrem, pełnomocnikiem, rząd nie wypowiedział się w tej kwestii. Minister Finansów, będący strażnikiem finansów publicznych, również nie wyraził swoich uwag. Nie wiem, jak mam to rozumieć. Czy minister finansów ma inne zdanie? Nie wiem jakie. Po której stronie powinien stanąć? Stąd proszę o rozważenie wniosku złożonego przez pana posła Szweda.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Kto z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Widzę kolejnych sześć osób. Czy ktoś jeszcze? Jeżeli nie ma chętnych, zamykam listę osób chcących zabrać głos w dyskusji. Udzielam głosu w kolejności zgłoszeń, bardzo proszę o przedstawienie się.

Prezes zarządu Platformy Integracyjnej Osób Niepełnosprawnych Marek Łukomski:

Marek Łukomski, Platforma Integracyjna Osób Niepełnosprawnych.

Proszę państwa, odnieśmy się do art. 22 nie tylko ze strony finansowej, ale również osób niepełnosprawnych. Prawie pięć lat temu dokonano zmiany tego artykułu wprowadzając obligatoryjne zatrudnianie 30% osób ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem grupy specjalnej. Jeżeli weźmiemy pod uwagę cztery i pół roku działania tego prawa, dodatkowa liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych dzięki wprowadzeniu poprawek zwiększyła się o ok. 31 tys. Pięć lat temu, gdy debatowaliśmy nad powyższymi zmianami, kwota ulg wynosiła 460.000 tys. zł. Obecnie jest ona wyższa, ale ilość osób niepełnosprawnych ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem grupy specjalnej zwiększyła się na rynku pracy o 31 tys.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję. Proszę następną osobę w kolejności.

Wiceprezes Organizacji Ogólnopolskiej Bazy Pracodawców Osób Niepełnosprawnych Edyta Sieradzka:

Szanowni państwo, nasza organizacja reprezentuje pracodawców, którzy od kilkunastu lat zatrudniają osoby niepełnosprawne. Staramy się to robić najlepiej jak możemy. Niestety, w związku z ciągłą zmianą prawa, efekty nie są najlepsze. Dzisiaj części pracodawców już nie ma na rynku, przez to również osoby niepełnosprawne tracą pracę.

Zgadzamy się z częścią obecnej nowelizacji, ale nie możemy przystać na tryb, którym państwo procedują, gdyż niestety w większości tych artykułów znalazły się sformułowania, w praktyce niemożliwe do zrealizowania. Ponownie pojawią się różne interpretacje artykułów. Kolejne kary, szykowane przez państwo dla pracodawców, są nie do przyjęcia. Dlaczego w Polsce nie możemy rozróżnić pracodawców, którzy rzeczywiście działają nieuczciwie na rynku zatrudniającym osoby niepełnosprawne? Pracodawcy nie mają wpływu na kary wynikające z błędu ludzkiego. Podam państwu przykład. Aby wyliczyć ulgi powinniśmy znać trzy podstawowe składniki: wynagrodzenia osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, przychody z usług własnych lub pro-

dukcji oraz wskaźniki zatrudnienia osób ogółem i niepełnosprawnych. W projekcie, który państwo złożyli, proponuje się 30% kary od udzielonej ulgi z tytułu przykładowo popełnienia błędu o 1 zł. W przypadku, kiedy wynagrodzenia są wyliczone, a pracownik dostarczy kolejne orzeczenie, art. 2a mówi obligatoryjnie pracodawcy: „musisz się cofnąć i zrobić korektę wstecz". Kiedy pracownik przyniesie chorobowe, następuje zmiana wynagrodzenia. Czy za to pracodawca powinien być karany w wysokości 30%? Jeszcze raz podkreślam, absolutnie nie zgadzamy się z takimi zmianami.

Kolejna, bardzo ważna kwestia, odnośnie do doprecyzowania, jak wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych i ogółem ma być liczony w oparciu o ulgę. W propozycji mówią państwo o wyłączeniu z art. 21 ust. 5. Stąd moje pytanie, gdyż nie zostało to wprost sformułowane: czy zakłady pracy chronionej, które mają dzisiaj jeszcze prawo stosować art. 28 ust. 3, tzn. zaliczać osoby zatrudnione jako nakładcy, czy mogą być wliczane do ulgi, czy muszą pozostać wyłączone? Istnieje odpowiedni zapis, ale nie wynika to z niego całkowicie. Dodatkowo mam pytanie, czy pracodawcy muszą obowiązkowo stosować art. 2a?

Proszę państwa, powyższych kwestii w artykułach jest bardzo dużo. Uzasadnienie tego projektu do art. 22 nie jest spójne do końca. Wskazują państwo, iż ulga przysługuje pracodawcy za wykonaną produkcję lub usługę, a w uzasadnieniu piszą, że ma być ona wyliczona w miesiącu zapłaty za fakturę. To jest w praktyce niemożliwe. Istota udzielania ulg nie jest możliwa do zastosowania. Musi być udzielona za miesiąc, w którym nastąpiła sprzedaż za produkcję lub wykonaną usługę.

Zgadzamy się z uszczelnieniem systemu. Jak najbardziej popieram ujednolicenie wzoru i ewidencji oraz informacji, którą mają obowiązkowo składać wszyscy pracodawcy chcący udzielać taką ulgę. Jeszcze raz powtórzę, nie zgadzamy się z wprowadzeniem kar niespójnych z zawinionym czynem. Zgodzimy się z 30% karą, ale tylko i wyłącznie dla pracodawców, którzy będą nas wszystkich oszukiwać.

Dodatkowo podkreślam, gdyż może część osób nie wie, do nowelizacji z 2010 r. dopisali państwo artykuły mówiące o karach grzywien nakładanych na pracodawców działających przeciwko ustawie. Uważam, że kary w postaci 500 zł w przypadku, kiedy firma nie wysyła informacji, deklaracji do PFRON-u lub składa nieprawdziwe informacje, co wiąże się z grzywną 5000 zł, są jak najbardziej do zastosowania w przypadku ulg we wpłatach na PFRON.

Ostatnia kwestia, bardzo dziękuję paniom i panom posłom, którzy wprowadzili nowelizację, że w końcu będzie możliwość ubiegania się w PFRON-nie o dofinansowania dla pracowników, którzy w międzyczasie zostali niepełnosprawni. Chciałabym bardzo, aby ten artykuł został doprecyzowany, żeby nie było wątpliwości, czy zmiana dotyczy osób, które dopiero staną się niepełnosprawne po wejściu w życie ustawy, czy osób, które od 1 stycznia 2009 r. stały się osobami niepełnosprawnymi, podczas gdy firma ma obowiązek wykazać efekt do zachęty. Powyższe kwestie są dla nas najważniejsze i chcemy, aby zmiany zostały wprowadzone.

Ekspert w Business Centre Club Anna Dukat:

Po wprowadzeniu zmian w Kodeksie pracy, mających zapobiec umowom śmieciowym, coraz więcej pracodawców zgłasza negatywny wpływ krótkiego okresu, którego dotyczy orzecznictwo poza rentowe. Obejmuje on dwa lub trzy lata. Osoba niepełnosprawna, mogąca być zatrudniona, za szybko zmienia stopień niepełnosprawności. Okres 10 lat orzecznictwa poza rentowego pozwoliłby zatrudnić taką osobę na dogodniejszych warunkach. Zmiany następują zbyt szybko.

Ekspert w Konfederacji Lewiatan Marek Kowalski:

Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, Konfederacja Lewiatan od dłuższego czasu zabiega o zmianę art. 22 uznając, iż jest on zasadniczo szkodliwy dla rynku związanego z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Można nawet powiedzieć, że jest to artykuł niesprawiedliwy, ponieważ dwukrotnie płacimy za zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Pierwszy raz w postaci dotacji do wynagrodzenia, a drugi w postaci udzielanej ulgi. Powyższy artykuł bardzo demoralizuje i skutkuje patologicznymi sytuacjami na rynku zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Wszyscy widzimy dowody tego, jak w znacznym tempie rośnie obecnie dziura w budżecie PFRON, spowodowana stosowaniem tego artykułu. Ośmielam się państwa ostrzec, że dziura będzie rosła z powodów uszczelnienia wcześniej dwóch spraw. Zmieniliśmy ustawę o zatrudnieniu publicznym, na skutek której pracodawca powinien zatrudniać na umowę o pracę tylko wówczas, gdy wymaga tego charakter pracy. Wprowadziliśmy składki ubezpieczeniowe od umowy zlecenia. Przypominam, że Konfederacja Lewiatan w jednym, jak i drugim przypadku wspierała państwa w tych projektach, natomiast w obecnej chwili pozostał jedynie element konkurowania. Tym elementem są udzielane ulgi, sprzedawane na giełdzie. Możemy zobaczyć strony internetowe, w których widnieją ogłoszenia typu: „udzielę ulgi 90%". Jeżeli ktoś ma większą fantazję, oferuje nawet 100%.

Odnosząc się do państwa wątpliwości dotyczących budżetu, dotacja do PFRON-u wynosi 750.000 tys. zł. Jest ona śladowa i od kilku lat niezmienna. Większość pochodzi ze składek od pracodawców.

Kolejna kwestia dotyczy wątpliwości lub obaw, czy uda się przeprowadzić proces w sposób właściwy, ze względu na zawarte, długoterminowe umowy. Przećwiczyliśmy, jako pracodawcy i państwo, jako legislatorzy, że na bazie ustawy o zamówieniach publicznych o składkowaniu umów cywilnoprawnych, także doprowadziliśmy odpowiednie zapisy vacatio legis oraz zapisy możliwości rozwiązywania umów zawartych w tym czasie i będących w toku. Na dzień dzisiejszy udało się uporządkować tę kwestię.

Uważam również, że zbyt późno pojawił się ten projekt. Bardzo żałujemy, że dopiero teraz. Procedowanie będzie zapewne dość szybkie. Natomiast na dzień dzisiejszy mam obawy, czy jeżeli nie przyjmiemy projektu w obecnej formie, na koniec roku w ustawie okołobudżetowej, będziemy mieli zmniejszenie dofinansowań stanowisk osób niepełnosprawnych, z powodu pęknięcia budżetu PFRON. To będzie prawdziwa tragedia dla rynku pracy osób niepełnosprawnych. Proszę zwrócić uwagę, że rok 2016 będzie okresem zwiększenia zatrudnienia tych osób, z tego względu, iż przedsiębiorcy umieją kalkulować . Dotychczas tańsza była umowa zlecenie, ponieważ nie odprowadzano od niej składki. W obecnej chwili umowa zlecenie będzie o 10-15% droższa od zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, w związku z tym przewiduje się wzrost zatrudnienia. Jeżeli na koniec roku będziemy musieli obniżyć finansowanie do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, może dojść do sytuacji, że ponownie umowa zlecenie stanie się tańsza.

Przepraszam, że silę się na wykład matematyczny, ale reprezentuję przedsiębiorców i wierzcie mnie państwo, zwraca on uwagę na każdą złotówkę i kieruje się brutalną matematyką.

Przedstawiciel Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Podkarpacie" Tomasz Żółkoś:
Dzień dobry. Stowarzyszenie Pracowników Osób Niepełnosprawnych zgłaszało poprawki do zaproponowanej ustawy. Oczywiście, również kwestionujemy sposób procedowania tej ustawy oraz szybkie i nieoczekiwane wprowadzenie do niej kluczowych zmian dotyczących rehabilitacji. W zakresie art. 22 z przyjemnością wysłuchaliśmy pana przewodniczącego, który stwierdził, iż faktycznie wyłączenie usług handlu, najmu, dzierżawy i leasingu może nastręczać problemy natury prawnej lub konstytucyjnej. W projekcie ustawy widzimy jednak zagrożenie dotyczące wprowadzenia bardzo krótkiego okresu wykorzystania ulg, skróceniu go z 12 do 6 miesięcy. Nie rozumiem, czym to jest podyktowane. Jak wiemy z art. 22, ulgi z tytułu produkcji lub usługi, związane są z umowami długoterminowymi. Nie widzimy powodu, aby ograniczać okres, w jakim nabywca mógłby wykorzystać tę ulgę, do 6 miesięcy.

Kolejna sprawa dotyczy wprowadzenie kar. To jest bardzo problematyczne dla prawodawcy, który próbuje karać pracodawcę, bardzo często w drastyczny sposób, za małe uchybienia. Nie wiem czy jakikolwiek zakład będzie w stanie w 100% przedstawić informację bez jakichkolwiek błędów lub niedociągnięć. To są bardzo wysokie kary. Bardzo proszę, panie przewodniczący, jeszcze raz przemyśleć system kar. Może warto przekazać tę kwestię do podkomisji?

Należałoby się jeszcze zastanowić, na gruncie zmiany w ustawie, nad definicją produkcji i usługi. Budzi to dużo wątpliwości interpretacyjnych podczas kontroli u praco-

dawcy. Urzędnik traktuje to uznaniowo. W związku z tym, należałoby doprecyzować w ustawie o rehabilitacji, co to jest produkcja własna.

Pozwolę sobie odpowiedzieć panu Markowi Kowalskiemu z Konfederacji Lewiatan odnośnie do sugestii mechanizmu art. 22. Powiem szczerze, jest on bardzo dobry w przypadku zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Mimo, że zdarzają się czarne owce, które wykorzystują ten system, nie oznacza, iż jest on zły. Po prostu takie osoby należy wyeliminować. Obecnie uszczelniamy wskaźnik do 100% przeciętnego wynagrodzenia. Jest to bardzo dobre rozwiązanie. Niekiedy były tworzone firmy dwuosobowe, w których kadra zarządzająca płaciła sobie wysokie wynagrodzenia i udzielała znacznych ulg. Moim zdaniem obecne rozwiązanie może ukrócić nieprawidłowości w udzielaniu niewłaściwych, czasami nawet 90%, ulg.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Ostatni głos w dyskusji, bardzo proszę.

Prezes Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Zakładów Aktywności Zawodowej Ewa Wójcik:

Nasz związek zrzesza 43 zakłady, w większości znajdujące się na terenie Polski. Jak państwo wiedzą, zakłady aktywności zawodowej to specyficzna forma zatrudniania generująca w większości osoby najciężej niepełnosprawne. Dla nas art. 22 jest ważnym elementem pozyskiwania klientów, ale nie takich, których obroty sięgają kilkuset milionów złotych, ale na poziomie kilkuset tysięcy rocznie, nawet półtora miliona. Dzięki takiemu systemowi zatrudnienia, ludzie ci mają pracę. Dlatego uważam, że art. 22 powinien pozostać, natomiast należy się zastanowić nad problemem, w jaki sposób ewidencjonować i sprawdzać, czy kwoty ulg są odpowiednio wystawiane. Na pewno zmiana jest konieczna.

Chcę również podkreślić, że należałoby zastanowić się głębiej, jak powinna wyglądać i co zawierać informacja o udzielanej uldze umożliwiająca nam weryfikowanie błędów, za które potem przysługują kary. W związku z tym bardzo ważna jest relacja do ustanowienia nowego rozporządzenia związanego ze wzorem informacji. Trzeba zastanowić się na obecnym etapie, ponieważ to wyeliminuje błędy, za które przysługują nam kary. Nie zakładam, że musimy je płacić. Zakładam, iż będziemy prawidłowo wykonywali swoją pracę. Natomiast będziemy to czynić, jeżeli przygotujemy poprawnie dokumenty. Stworzenie dokumentów wymuszą dobre wzory. To jest bardzo istotne.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby odnieść się do głosów, które w dyskusji zostały już podniesione? Bardzo proszę panie pośle.

Poseł Waldemar Andzel (PiS):

Pani przewodnicząca, chcę prosić o głos dla jednej osoby, która przyjechała z daleka i nie może podnosić ręki, jest osobą niepełnosprawną. Chciała się również wypowiedzieć.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Oczywiście, udzielam głosu.

Przedstawiciel SON „Podkarpacie” Marek Stec:

Od wielu miesięcy zwracałem uwagę na istnienie ogromnych kominów płacowych. Niczym nie limitowane wynagrodzenia wliczane do ulgi spod art. 22, do obecnej chwili zaburzają finanse PFRON-u. Ustawodawca proponuje, żeby maksymalną kwotę ograniczyć do 100% przeciętnego wynagrodzenia. Zastanawiam się, czy wnioskodawca wyliczył, że to ograniczenie wniesie ulgi na PFRON na zmniejszenie wydatków?

Chcę również zapytać, czy nie warto doprecyzować kwestii, iż maksymalna kwota wynagrodzenia przed pomniejszeniem dotyczy jednego niepełnosprawnego pracownika? Chodzi o to, żeby nie miała miejsce ponownie sytuacja, że podawane są średnie wynagrodzenia, a w nich tylko dotyczące 100% przeciętnego wynagrodzenia. Można sobie wyobrazić 100 osób z minimalnym wynagrodzeniem i jednego prezesa z miesięczną pensją na poziomie kilkaset tysięcy złotych. Bardzo proszę o uszczegółowienie 100% przeciętnego wynagrodzenia.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Myślę, że po tej dyskusji poproszę o głos pana ministra Jarosława Dudę.

Sekretarz stanu w MPiPS Jarosław Duda:

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, generalnie jest wiele racji w stwierdzeniu, że istnieje lepszy lub gorszy okres na wprowadzenie zmian. W moim przekonaniu nigdy nie ma optymalnego czasu, żeby wsłuchując się w głosy środowiska, a także w pełnej odpowiedzialności za finanse, w tym przypadku PFRON, przyśpieszać lub odwlekać działanie, w związku z kalendarzem politycznym. Projekt dzisiaj procedowany, jest wynikiem wielomiesięcznych dyskusji ze środowiskiem pracodawców, pracowników oraz organizacji skupiających pracodawców. To nie jest temat, który urodził się wczoraj. Jestem przekonany, że w trosce o odpowiedzialność za stabilny i skuteczny system wsparcia osób z niepełnosprawnością, należy procedować każdą zmianę umożliwiającą zapewnienie bezpieczeństwa środków na pomoc dla tych osób.

Procedowane zmiany są podyktowane troską, czy w perspektywie najbliższych miesięcy lub roku, w związku z omawianymi sytuacjami niewpływania do PFRON-u środków, które wydają się być niezbędne do realizowania ustawowych zadań, należy wybrać najlepszą i najbardziej skuteczną ścieżkę legislacyjną.

Chcę odpowiedzieć panu Tadeuszowi Tomaszewskiemu, gdyż pan poseł usiadł na swojego konika mówiąc o tym, że są lepsze i gorsze sposoby dochodzenia do skutecznych i przyjaznych rozwiązań. Pan po raz kolejny zarzuca mnie, iż stosuję rozstrzygnięcia nie o charakterze rządowym, tylko komisyjnym lub poselskim. Tak to zabrzmiało, panie pośle. Chcę również powiedzieć, że to jest kolejny zarzut, który pan wobec mnie formułuje. Uważam go za nieuprawniony, ponieważ stosuję takie rozstrzygnięcia i proszę Wysoką Komisję, Wysoki Sejm lub Senat, aby w jak najbardziej precyzyjny i szybki sposób doprowadzić do korzystnych rozwiązań kwestii, za które odpowiadam jako pełnomocnik. Jeżeli używa pan sformułowania „kolejne wejście na minę”, chciałbym, żeby pan wskazał tę minę, na którą przez ostatnie miesiące lub lata wchodziliśmy, dzięki stosowaniu innych ścieżek dojścia do rozwiązań. Pan, jako wieloletni parlamentarzysta, doskonale wie, że stosuje się różne sposoby dojścia do rozstrzygnięcia.

Uważam, iż w poczuciu odpowiedzialności, lepsze są przedyskutowane działania z przedstawicielami Komisji, prezydium lub członkami Komisji, poparte głosami wyborców, przychodzącymi do państwa ze swoimi troskami i wątpliwościami, niż przygotowany w zaciszu gabinetu ministerialnego projekt, który przechodzi całą procedurę rządową. To jest mój sposób na realizowanie i uważam, że nie ma pan racji mówiąc o tym, iż moje działania są złe, gdyż dochodzimy w efekcie do dobrych rozwiązań. Są one stabilne dla środowiska i powodują, że możemy dzisiaj po raz kolejny troszczyć się o bezpieczeństwo budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ale również uszczelnienie systemu.

Nie muszę przypominać ostatnich zdarzeń, szeroko komentowanych w mediach. Dzisiaj możemy, w sposób być może ekspresowy, ale słuszny dla sprawy z zaproponowanymi poprawkami, dać szansę środowisku. Nie chodzi, panie przewodniczący, czy to dotyczy obecnego rządu, czy poprzedniego. Trzeba tę kwestię w sposób racjonalny załatwić, jednocześnie zabezpieczając interesy osób z niepełnosprawnością oraz stabilność funkcjonowania systemu. Być może nie jest on doskonały, ale osoby głoszące, że nie ma w ogóle systemu, wprowadzają innych w błąd.

Odnosząc się do wszystkich głosów, które dzisiaj usłyszeliśmy, z punktu widzenia warstwy merytorycznej, nie wszystko jeszcze zostało przesądzone. Pracujemy nad zmianami do przygotowywanego projektu. Pan doskonale wie, że to jest projekt poselski, ale w uzgodnieniu z biurem pełnomocnika. Po analizie doszliśmy do wniosku, iż trzeba wprowadzić te poprawki. Wydaje się to najlepszym sposobem dojścia do tego, o co nam chodzi, czyli zabezpieczenia interesów środowiska osób z niepełnosprawnością. Mimo, że przebiega to w sposób jaki widzimy, często wymaga tego sytuacja związana z poczuciem odpowiedzialności i bezpieczeństwa za obszar, za który wspólnie odpowiadamy. Rząd jest szczególnie za to odpowiedzialny.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Pani przewodnicząca, szanowny panie ministrze, chcę powiedzieć tylko jedno zdanie. To rząd odpowiada za ustawy. Ma on wszystkie instrumenty prawne i zaplecze, żeby przygotować systemowy projekt. Nie powiedziałem, że obecna droga jest zła. Powiedziałem, iż po raz kolejny Komisja przejmuje rolę rządu. Takie systemowe projekty powinny być przygotowywane przez stronę rządową.

Zgodzi się pan ze mną, że 8 lat, a nawet ostatnie 4 lata, to wystarczający czas, aby przygotować systemowe rozwiązanie, a nie koniecznie liczyć tylko i wyłącznie, że wspólnie z Komisją przygotuje się projekt i całą odpowiedzialność dotyczącą szczegółów, przeniesie się na parlamentarzystów. Projekt można było przygotować wcześniej.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Proszę państwa, temat, nad którym dzisiaj obradujemy jest naprawdę istotny. Niezależnie od naszych, krytycznych głosów pod adresem rządzących, warto wziąć pod uwagę fakt, że grudzień może być okresem załamania finansów PFRON-u. Miałoby to negatywne skutki dla beneficjentów ustawy. Myślę o aktywnych osobach niepełnosprawnych.

Proszę, żebyśmy pozostawili już kwestię dotyczącą różnicy zdań. Poproszę teraz pana posła wnioskodawcę o odniesienie się do głosów w dyskusji.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję pani przewodniczącej. Szanowni państwo, myślę, że w naszej Komisji wiele razy ze zrozumieniem wymienialiśmy się różnymi opiniami. Nie trzeba przypominać, iż tego typu inicjatywy są opracowywane w ścisłej współpracy z ministrem, pełnomocnikiem rządu. Prawdę mówiąc, minister ma możliwości weryfikowania wszystkich danych źródłowych.

Jak powiedziała pani przewodnicząca Magdalena Kochan, występujemy z propozycją zmiany, w przekonaniu, że PFRON stanowi fundament sytemu wsparcia. Jeżeli nie będzie wystarczających środków, zacznie brakować pieniędzy na zadania, które nie są wpisane jako obligatoryjne. Niedawno dyskutowaliśmy o potrzebie zwiększenia środków na warsztaty terapii zajęciowej. Mówimy, że niewielkie środki są w zakładach aktywności zawodowej, samorządy nie nadążają z dofinansowaniem. Wiemy jakie są deficyty w zakresie likwidacji barier oraz dofinasowania sprzętu dla osób niepełnosprawnych. Dzisiaj nie rozważamy jakiegoś komfortowego konceptu do stworzenia rezerwy w PFRON, ale żeby zapewnić środki na zadania, na które brakuje pieniędzy.

Oczywiście można postulować, żeby budżet zwiększył dofinansowanie, ale poza prostą polemiką polityczną, okres wyborczy temu sprzyja. Kiedy nastał kryzys w Europie, w wielu krajach zmniejszano renty i emerytury. W Polsce nie nastąpiły obniżki. Emerytury były konsekwentnie rewaloryzowane. W tych warunkach budżet państwa przeznaczał dotacje do PFRON-u. Ponad 700.000 tys. zł to znaczący udział w budżecie Funduszu, składającego się z 5.000.000 tys. zł. Bez kwoty 700.000 tys. zł Fundusz byłby o wiele słabszy.

Dzisiaj nie rozmawiamy o tworzeniu rezerwy i wygody dla funkcjonowania PFRON. Mówimy o tym, żeby zdyscyplinować podmioty, które, mamy powody sądzić, nadużywają tego mechanizmu. Kontrole PFRON-u nie są powszechne, ale przeprowadzane wyrywkowo, w miarę dość ograniczonych możliwości Funduszu. Pani prezes Teresa Hernik może to potwierdzić. Mimo tego, 1/7 kontroli wykazała nadużycia. Z nieuprawnionych ulg korzystano na kwotę ponad 100.000 tys. zł.

Mamy poczucie, że system trzeba uszczelnić, aby pieniądze z PFRON nam nie przepadły. Moglibyśmy zostawić problem kolejnemu parlamentowi, nie czynić sobie kłopotu przed wyborami. Jednak poczucie odpowiedzialności powoduje, że próbujemy przeprowadzić wariant minimum, który po wielu miesiącach wydaje się być uzgodniony z zainteresowanymi. Dzisiaj tego nie wymyśleliśmy. Spotykaliśmy się i dyskutowaliśmy przez wiele miesięcy. Przykładowo, kilka miesięcy temu w Mazowieckim Urzędzie Województwie, rozmawialiśmy jaki jest minimalny zakres, aby system był racjonalny. Jak mówił pan z Podkarpacia, należy w prostych rozwiązaniach uchwycić istotę rzeczy. To jest propozycja przedkładana w naszym projekcie.

Czy te rozwiązania są kontrowersyjne? W moim przekonaniu ustawa narusza interesy ludzi, którzy dotychczas funkcjonowali coraz lepiej w tej mętnej wodzie. Natomiast, wielu pracodawców mówi, że chcą długoterminowo prowadzić działalność i funkcjonować w zarządach firm, jednocześnie nie godząc się na podpisywanie nieprawdziwych dokumentów. Oni sami chcą wprowadzić zmiany. Czy sankcje są kontrowersyjne? A co możemy robić bez sankcji? Można powiedzieć, że 5 tys. zł kary, wobec udzielanych kilkuset tysięcznych lub milionowych zwolnień, jest nieskuteczne i nie dyscyplinuje obecnego systemu.

Przed nami są jeszcze tylko dwa posiedzenia Sejmu. W moim przekonaniu musimy dokonać tych rozstrzygnięć. Za tydzień nie będziemy mądrzejsi. Oczywiście, do drugiego czytania możemy przemyśleć niektóre rzeczy. Przez cały czas z pakietu przedstawianych poprawek analizujemy sprawy i wykorzystujemy wszystkie napływające opinie jako merytoryczną polemikę, ważną dla jak najlepszego kształtu tej ustawy. Dlatego proszę o dokonanie pierwszego rozstrzygnięcia w dniu dzisiejszym. Przed nami jeszcze drugie czytanie i prace w Senacie. Zróbmy wszystko w tym czasie, żeby ustawie nadać jak najlepszy kształt. Jeżeli za kilka miesięcy okaże się, że są w niej jeszcze wady, poprawkami może się zająć nowy parlament. Chodzi nam o generalny system, żeby do PFRON-u wpływały pieniądze.

Nie chcemy słuchać o kolejnych nadużyciach. Nie będę podawać konkretnych przykładów, ale niektóre są niezwykle aroganckie wobec państwa i osób niepełnosprawnych. Proponuje się firmie, która może udzielać ulg, że inni dają je dużo wyższe. Wobec tego przegrywają konkursy. Tak rozumiem inicjatywę Konfederacji Lewiatan. Przedsiębiorcy planujący swoją długoterminową działalność chcą jasnych, twardych i przejrzystych reguł, a nie mętnej wody i krótkoterminowego cwaniactwa. Nie będę o tym opowiadał, gdyż państwo odczują, że może być to dla was krzywdzące. Pracodawcy prowadzący rzetelnie swoją działalność, są podejrzewani o stosowanie takich metod. W naszym wspólnym interesie jest zapewnienie Funduszowi wpływów, które mu się należą. Proszę o dalsze prace nad tym projektem.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję, niemniej jednak w trakcie dyskusji padł wniosek o skierowanie projektu ustawy do podkomisji.

Poddaję wniosek pod głosowanie. Kto z pań i panów posłów jest za poparciem wniosku pana przewodniczącego Stanisława Szweda? (6) Kto jest przeciwny? (8) Kto wstrzymał się od głosu? (1) Kontynuujemy pracę.

Zamykam pierwsze czytanie. Stwierdzam, że nie wpłynął wniosek o wysłuchanie publiczne, zatem przystępujemy do rozpatrywania projektu ustawy.

Czy ktoś z państwa chce wnieść zastrzeżenia do zdania wstępnego i tytułu ustawy? Nie słyszę, zatem stwierdzam, że został on przyjęty.

Czy ktoś ma uwagi do art. 1 zdania wprowadzającego? Nie słyszę, zatem stwierdzam, że został on przyjęty.

Pierwszą zmianę rozpatrujemy w całości. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Chcę zaproponować poprawkę do zmiany pierwszej i nadać jej nowe brzmienie. Poprawki były wcześniej konsultowane z przedstawicielami Biura Legislacyjnego. Będę prosił o przedstawienie ich opinii. Proponujemy, aby do art. 6ca wprowadzić zmianę odnośnie do wydawania legitymacji na okres 10 lat „w przypadku legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60. roku życia". Dla osób powyżej 60 lat będą one wystawiane na stałe. Natomiast „5 lat – w przypadku legitymacji dokumentującej niepełnosprawność".

Poprawka druga ma na celu, aby po art. 6cb dodać art. 6cc, który będzie rozstrzygał kwestię opłaty 15 zł za wydanie duplikatu legitymacji. Wydanie legitymacji będzie bezpłatne, ale w przypadku wydania duplikatu opłata wyniesie 15 zł.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Czy przedstawiciele Biura Legislacyjnego mają uwagi?

Legislator Bogdan Cichy:
Nie zgłaszamy uwag.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):
Czy pan minister, chce przedstawić swoje uwagi?

Sekretarz stanu w MPiPS Jarosław Duda:
Nie, dziękujemy.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):
Czy ktoś z państwa posłów chce wnieść swoje zastrzeżenia do pierwszej zmiany? Nie słyszę, zatem stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przystępujemy do omówienia drugiej zmiany. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Druga zmiana jest redakcyjna. W art. 6d ust. 4 pkt 7 wyraz „dokumentującej" należy zastąpić wyrazem „dokumentujący".

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):
Dziękuję. Czy są inne uwagi? Nie słyszę. Uznaję zmianę drugą za przyjętą.

Przystępujemy do omówienia zmiany trzeciej.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Pani przewodnicząca, jak już wcześniej zgłaszałem kwestię opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, proponuję, aby w art. 1 wykreślić pkt 3, w pkt 4 skreślić litery a), c) i d), w pkt 12 skreślić literę b) oraz w konsekwencji wykreślić także art. 2.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):
Pani poseł Elżbieta Rafalska, bardzo proszę.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):
Czy to oznacza, że poprawka pozostawia stan aktualnie obowiązujący? Czyli jest to powrót do stanu obowiązującego?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Tak, nie wprowadzamy zmiany, która pojawiła się pierwotnie. Uznaliśmy uwagi zgłoszone po opublikowaniu projektu za uzasadnione, dlatego wycofujemy się z tej propozycji.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):
Czy są uwagi do powyższej propozycji? Proponuję przyjąć poprawkę. Czy ktoś jest przeciwny, żeby w proponowanym projekcie skreślić zmianę trzecią, w zmianie czwartej skreślić litery a), c) i d), a w zmianie dwunastej literę b) oraz wykreślić cały art. 2? To jest czwarta poprawka. Chcę jeszcze zapytać przedstawicieli Biura Legislacyjnego, czy powinnam ją głosować?

Legislator Bogdan Cichy:
Tak, może pani poddać pod głosowanie. Zwracam uwagę, że w przypadku przyjęcia tej sekwencji poprawek, tytuł ustawy ulegnie zmianie. Nie będzie już części: „zmiana ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym".

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):
Poddaję pod głosowanie. Kto jest za przyjęciem czwartej poprawki? (10) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że przyjęliśmy tę poprawkę, a w konsekwencji zmianę tytułu ustawy.

Przystępujemy do omówienia zmiany piątej. Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):
Zanim pan przewodniczący przedstawi zmianę piątą, poprawkę do art. 22, prosiłabym, żeby odniósł się do pkt 7, współczynnika wynagrodzeń. Zostało zadane pytanie, ale nie udzielono szczegółowej odpowiedzi, czy maksymalna kwota, która wynosi 100% przeciętnego wynagrodzenia, odnosi się do uśrednionego wynagrodzenia, czy żadne z wynagrodzeń nie może przekroczyć kwoty przeciętnego wynagrodzenia? Posiadam dane,

które pokazują, że średnia ulga na osobę wynosi 22 tys. zł. Pozwala to tworzyć kominy, a innych zatrudniać na minimalne wynagrodzenie. Powinno być wyraźne doprecyzowane, że dotyczy to przeciętnego wynagrodzenia jednego, konkretnego etatu, a nie średnich wynagrodzeń. Jakie są intencje brzmienia pkt 7?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani poseł, rzeczywiście jest to trudne do uniwersalnego zdefiniowania. Na obecnym etapie wszystko zostało uśrednione. Proszę jednak pana ministra o wsparcie, doprecyzowanie i rozważenie tej kwestii. Jak możemy w sposób jednoznaczny i obiektywny sformułować przepis, aby odnosił się do każdego wynagrodzenia, a nie kominów, które będą uśredniane?

Bardzo proszę, panie ministrze.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo przepraszam panie przewodniczący, pozwolę sobie zwrócić uwagę na fakt, że dzisiaj pan przewodniczący nie prowadzi Komisji. Zanim oddam głos panu ministrowi, proszę o wypowiedź pana posła Tadeusza Tomaszewskiego.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, jedna z opinii, która do mnie dotarła, dotyczy warunków obniżenia wypłaty. Zawarte to jest w art. 22 pkt 2. Podniesiona została kwestia dotycząca faktu, iż część podmiotów wystawiających ulgi znajduje się w procedurze likwidacyjnej, upadłościowej.

Wnioskujący pisze następująco: powinno dopisać się ppkt 4 do pkt 2 w art. 22, mówiący, że należy spełnić wymóg, iż sprzedający, wystawiający informację o kwocie obniżenia kwoty na PFRON, nie jest w trakcie procedury upadłościowej. Podawane są przykłady, tzw. spółek toksycznych. Istnieją grupy cwaniaków, które likwidują spółdzielnie zakładając spółki. Nowe spółki wystawiają powyższą informację. Nie wiem, czy rzeczywiście jest to ważny problem. Chciałem go zgłosić, gdyż jeden z podmiotów przesłał mnie tę informację. Czy problem jest zasadny? Może w innym miejscu został on już rozwiązany.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Chcę państwu zaproponować, żeby w przypadku art. 22, który wywołuje najwięcej kontrowersji i pytań, procedować go po ustępach.

Pan przewodniczący chce zgłosić poprawkę do art. 22 ust. 1. Bardzo proszę.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

W ust. 1 i 8 proponujemy wykreślić wyrazy „najmu", „dzierżawy" lub „leasingu"

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Rozumiem, że poprawka jest proponowana w wyniku dyskusji i głosów strony społecznej. Czy budzi ona wątpliwości? Wszyscy państwo otrzymali poprawki. W ust. 1 w art. 22 wykreślamy wyrazy „najmu", „dzierżawy" lub „leasingu". Podobny zabieg dotyczy ust. 8.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Panie przewodniczący, czy mam rozumieć, że zmiana dotyczy jedynie wykreślenia wyrazów „najmu", „dzierżawy" lub „leasingu", a pozostałe brzmienie jest aktualnie obowiązujące i państwo nie nanosili innych zmian?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Tak.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Czy powyższe poprawki budzą wątpliwość? Nie słyszę. Uznaję zmiany w ust. 1 i 8 za przyjęte.

Czy do ust. 2 są pytania i uwagi? Nie słyszę sprzeciwu. Uznaję, że został on przyjęty. Bardzo proszę o głos panie ministrze.

Sekretarz stanu w MPiPS Jarosław Duda:

Dziękuję. Po szybkiej analizie stwierdzamy, że może być problem, który wymaga głębszego zastanowienia. Przepis wprowadzony ad hoc może nie być precyzyjny odnośnie

do skali problemu, ale również występującego zjawiska. Niewątpliwie wymaga dalszych prac. Na dzień dzisiejszy nie chcę zgodzić się i zaaprobować zaproponowanego zapisu.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję panie ministrze, ale do czasu drugiego czytania proponuję rozważyć tę kwestię. Może uda nam się wtedy rozwiązać problem. Bardzo proszę, pan poseł Tomaszewski.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Dobrze, możemy wrócić do problemu w drugim czytaniu.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Zatem przyjmujemy ust. 2 z zastrzeżeniem zastanowienia się nad powyższym problemem i podjęcia ewentualnej decyzji.

Przystępujemy do rozpatrzenia ust. 3 Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu go w proponowanym brzmieniu? Nie słyszę. Uznaję, że został on przyjęty.

Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu ust. 4? Nie słyszę. Uznaję, że został on przyjęty.

Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu ust. 5? Nie słyszę. Uznaję, że został on przyjęty.

Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu ust. 6? Nie słyszę. Uznaję, że został on przyjęty.

Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu ust. 7? Bardzo proszę pani poseł.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

To jest ustęp, który wymaga doprecyzowania, żeby nie było uśrednionego, przeciętnego wynagrodzenia, tylko suma wynagrodzeń w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia.

Wiceprezes Organizacji OBPON Edyta Sieradzka:

Proszę państwa, w praktyce to jest niemożliwe do zastosowania. Wynagrodzenie nie jest uśrednione. Jest ono przeznaczone dla konkretnego pracownika, dla jednego etatu. Obecny zapis jest prawidłowy. Ewentualnie możemy dopisać: „wynikające z zatrudnienia na pełny wymiar czasu pracy".

Sekretarz stanu w MPiPS Jarosław Duda:

Zgadzam się z panią Edytą Sieradzką. Proszę zwrócić uwagę na drugie zdanie w pkt 7, mianowicie: „Maksymalna kwota wynagrodzenia przed pomniejszeniami, która podlega wliczeniu do współczynnika, wynosi 100% przeciętnego wynagrodzenia". W ten sposób należy to interpretować.

Doradca w Organizacji Pracodawców Zatrudniających Osoby Niewidome Ewa Brożyna:

Co w tym przepisie będzie budziło wątpliwości? Chodzi o zapis: „współczynnik wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników, o którym mowa w ust. 6 stanowi iloraz sumy ich wynagrodzeń – pomniejszonych o należne składki na ubezpieczenia społeczne". Jeżeli ktoś zarabia 6 tys. zł, a składki wynoszą 2 tys. zł, to czy należne składki będzie się odliczało od kwoty przeciętnego, czy faktycznego wynagrodzenia? To też jest problem, który należy wyjaśnić, gdyż interpretacja tego przepisu będzie powodowała problemy.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Proszę, żeby pan minister lub pan przewodniczący wypowiedzieli się w powyższej kwestii.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Ostatnie przeczytane zdanie starannie rozstrzyga te kwestie. Nie potrzeba mnożyć wątpliwości.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Czy po dyskusji, możemy przyjąć ust. 7? Nie słyszę sprzeciwu, zatem uznaję go za przyjęty.

Przypominam, że wprowadziliśmy i przyjęliśmy już ust. 8.

Czy są uwagi do ust. 9? Bardzo proszę.

Wiceprezes Organizacji OBPON Edyta Sieradzka:

Chcę jeszcze uściślić, czy do wyliczenia stanów zatrudnienia w zakładach pracy chronionej mają być wliczani nakładcy, zgodnie z art. 28 ust. 3, czy mają być wyłączani? Czy pracodawcy powinni stosować art. 2a?

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo proszę panie ministrze.

Sekretarz stanu w MPiPS Jarosław Duda:

To jest słuszna uwaga. Po analizie musimy prosić o jeszcze jedną poprawkę zgłaszającą wliczenie nakładców w tym obszarze.

Wiceprezes Organizacji OBPON Edyta Sieradzka:

Czy mają oni obowiązek stosować art. 2a, który nakazuje wliczać pracowników, gdy dostarczają kolejne orzeczenia? Potrzebne są wsteczne korekty.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Będę wdzięczna, jeżeli pan minister zechciałby w jasny sposób przedstawić swoje stanowisko. Zapewne państwo rozumieją tę kwestię, natomiast warto, żeby stanowisko było jednoznaczne.

Sekretarz stanu w MPiPS Jarosław Duda:

Jeszcze raz powtarzam. Będziemy wliczać nakładców, natomiast zawsze będzie można zgłosić korektę.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Zatem, czy pan minister wnosi i obiecuje, że poprawka dotycząca ust. 9 w art. 22 zostanie zgłoszona i przygotowana w drugim czytaniu?

Sekretarz stanu w MPiPS Jarosław Duda:

Dokładnie tak.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

W związku z powyższym, dzisiaj przyjmujemy ust. 9 w kształcie, w jakim został zaproponowany z obietnicą naprawienia go w drugim czytaniu.

Sekretarz stanu w MPiPS Jarosław Duda:

Chcę sprostować, że poprawka, o której mówiłem, będzie zgłoszona do pkt 10. W nim również będziemy wliczać nakładców.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Wracamy zatem do ust. 9. Czy są uwagi wobec jego zapisu? Nie słyszę. Uznaję, że został on przyjęty.

Odnośnie do ust. 10, pan minister nie ma jeszcze przygotowanej poprawki. Zgłaszam wniosek o przyjęcie ust. 10 w brzmieniu zaproponowanym, z sugestią i obietnicą pana ministra o przygotowanie stosownej poprawki i zgłoszenia jej w drugim czytaniu.

Słyszę, że ma pani jeszcze wątpliwości, bardzo proszę.

Wiceprezes Organizacji OBPON Edyta Sieradzka:

Mam pytanie, czy podczas obliczania kwoty, jak państwo sugerowali w uzasadnieniu, pracodawcy powinni brać pod uwagę wskaźniki wynagrodzenia, przychód z miesiąca, w którym nastąpiła zapłata, co uważam za pomysł absolutnie niemożliwy do zastosowania, czy z miesiąca sprzedaży za produkcję lub wykonywaną usługę, jak dotychczas ma to miejsce?

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jest przeciwny wobec zamiaru przyjęcia ust. 10 w proponowanym brzmieniu? Nie słyszę, uznaję, że został on przyjęty.

Czy ktoś jest przeciwny ust. 11? Nie słyszę, zatem stwierdzam, że został on przyjęty.

Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu ust. 12? Bardzo proszę, pan przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Ustępowi 12 proponujemy nadać brzmienie: „W przypadku, gdy kwota obniżenia przewyższa wartość zakupionej produkcji lub usługi, obniżenie wpłaty przysługuje tylko do wysokości kwoty określonej na fakturze, o której mowa w ust. 2 pkt 1, pomniejszonej o kwotę podatku od towarów i usług, w stosunku do której zgodnie z przepisem ustawy o podatku od towarów i usług podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty

podatku należnego lub zwrotu różnicy podatku". Chodzi o kwotę netto, która mogłaby tworzyć problemy interpretacyjne.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Czy są uwagi do tej poprawki? Czy ktoś jest jej przeciwny? Nie słyszę, zatem uznaję, że ust. 12 został przyjęty w brzmieniu zaproponowanym przez pana przewodniczącego Sławomira Piechotę.

Czy są uwagi do ust. 13? Nie słyszę, zatem został on przyjęty.

Stwierdzam, że cała zmiana piąta została przyjęta.

Czy ktoś jest przeciwny zmianie szóstej? Bardzo proszę.

Wiceprezes Organizacji OBPON Edyta Sieradzka:

Proszę państwa, to jest najważniejszy artykuł, o którym dyskutowaliśmy. Chodzi w nim o nakładanie kar. Jeszcze raz powtórzę, że nie możemy zgodzić się z kwotą 30% kary w przypadku podania danych niezgodnym ze stanem faktycznym. Nie wiemy, co to znaczy.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Przepraszam panią, ale pytanie zostało już sformułowane. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MPiPS Jarosław Duda:

Jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, na to pytanie odpowie pani dyrektor Alina Pomierna.

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych MPiPS Alina Wojtowicz-Pomierna:

Szanowni państwo, ten przepis ma charakter dyscyplinujący sprzedającego ulgę. Sankcja stosowana będzie tylko wtedy, gdy błędy lub nieterminowe przekazanie informacji zostanie stwierdzone w wyniku kontroli albo postępowania sprawdzającego. Jeżeli nastąpią zmiany w wyniku korekty zgłoszonej przez pracodawcę, a on sam znajdzie błąd i złoży stosowne wyjaśnienie, sankcja nie będzie stosowana.

Proszę zwrócić uwagę na brzmienie tego przepisu mówiącego, że wpłaty dokonujemy „w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym te okoliczności zostały ujawnione w wyniku kontroli, o której mowa w art. 22a lub czynności sprawdzającej, o której mowa w art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa". Nie zajdzie tutaj zatem w ogóle sytuacja, o której mówili państwo na sali, że nie będzie można złożyć korekty, a w przypadku zwykłej pomyłki, Fundusz zastosuje dotkliwą sankcję dla sprzedającego. Proszę również zwrócić uwagę na treść przepisu ust. 2 mówiącego, że sankcji nie będziemy stosować jeżeli wysokość wpłaty będzie niewielka. Mam nadzieję, że to wyjaśnienie rozwiało państwa wątpliwości.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Chcę zapytać, czy w kwestii szóstej zmiany, ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

Prezes zarządu PION Marek Łukomski:

Mam następującą uwagę. Jeżeli dokumenty są wypełniane, pomyłka może być dwojakiego rodzaju. Może być ona pozytywna i negatywna dla PFRON-u, a kara będzie jednakowa. Jest ona obliczana jako procent od wartości faktury i może być zabójcza dla większości firm, dlatego że ulg udziela 600, a nawet 700 firm w różnych miesiącach. Wykorzystanie ulg jest różnorodne. Połowa firm zatrudnia do 50 osób. Druga połowa, to firmy średnie i duże. Jeżeli chodzi o ulgi, szczególnie przy dużych przedsiębiorstwach, bardzo często są wystawiane faktury o dużej wartości. 30% faktury z kwoty 100 tys. zł, tj. 30 tys. zł, z 200 tys. zł – 60 tys. zł.

Jeżeli kary pozostaną w zaproponowanej formie, będzie to oznaczało katastrofę dla wielu firm. Wspólnie tutaj rozmawiamy i ustalamy te kwestie, a następnie przyjeżdżają kontrolerzy, nie spodoba im się przecinek i kara wyniesie kilkadziesiąt lub kilkaset tysięcy złotych. Proponujemy, żeby kary były wielokrotnością znalezionego błędu lub pomyłki. Może to być dwukrotność, trzykrotność, a nawet dziesięciokrotność pomyłki lub błędu, ale nie procent od wartości udzielonej ulgi.

Druga sprawa. Zwracam się do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Przed chwilą ustaliliśmy, że art. 2, dotyczący korekt, będzie stosowany. Jeżeli weźmiemy pod uwagę 600 firm, które udzielają ulg i tylko jeden pracownik z każdej z tych firm przyniesie zaświadczenie o orzeczeniu 3 miesiące do tyłu, liczba korekt wyniesie 19.800. Jeżeli ponownie rozważymy te same firmy, mamy 22 dni robocze i teoretycznie zakładamy, że każdego dnia będziemy mieli innego pracownika. Proszę pamiętać, że to są duże firmy, czyli będziemy mieli 22 nowe orzeczenia…

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo przepraszam, ale w tej kwestii mamy mieć przygotowaną poprawkę. Rozmawiamy o czymś, co nie jest jeszcze gotowe.

Prezes zarządu PION Marek Łukomski:

Pani przewodnicząca pozwoli, że skończę. Liczba korekt wynosi 435 tys. w każdym miesiącu. Państwo mówią, iż „nie wiemy, kiedy przyjdzie kontrola". Kontrole są prowadzone ad hoc, a pomyłki są robione przez cały czas. Księgowe lub inni pracownicy dokonują bardzo wielu pomyłek, o czym państwo doskonale wiedzą.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Rozumiem, że w tej kwestii są wątpliwości, ale poddam zmianę szóstą pod głosowanie. Kto jest za przyjęciem zmiany szóstej w proponowanym brzmieniu? (10) Kto jest przeciwny? (5) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że proponowane zapisy zostały przyjęte.

Czy są uwagi do zmiany siódmej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany ósmej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dziewiątej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dziesiątej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany jedenastej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dwunastej, z wykreśloną literą „b"? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzynastej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czternastej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany piętnastej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany szesnastej? Bardzo proszę panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Zgłaszam propozycje zmiany redakcyjnej. W art. 49e po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „Zwrotowi nie podlegają należności umorzone w trybie", itd. Jest to zmiana o charakterze redakcyjnym, uzgodniona z przedstawicielami Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jest przeciwny wobec przyjęcia zmiany szesnastej? Nie słyszę. Uznaję, że została ona przyjęta wraz z poprawką.

Czy są uwagi do zmiany siedemnastej? Nie słyszę. Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Zakończyliśmy procedowanie art. 1 proponowanej ustawy.

Odnośnie do art. 2, mieliśmy propozycję jego wykreślenia. W obecnej chwili zostało to już przegłosowane.

Czy są uwagi do art. 3? Bardzo proszę panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

W art. 3, jak państwo widzą w pakiecie poprawek, w ust. 1 proponuję nowe brzmienie: „Pracodawca, który przed dniem wejścia w życie ustawy nabył prawo do obniżenia wpłat, może je wykorzystać na warunkach dotychczasowych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy". Dodajemy również nowy ust. 4: „W okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 22 ust. 10, zmienionej w art. 1 ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy obliczeniu kwoty obniżenia uwzględnia się również pracowników zatrudnionych na innych podstawach, niż umowa o pracę lub spółdzielcza umowa o pracę, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy".

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

W pakiecie jest to poprawka siódma. Czy ktoś z państwa chciałby wnieść swoje uwagi lub propozycje? Nie słyszę. Uznaję, że art. 3 przyjęliśmy w formie zaproponowanej przez pana przewodniczącego Stanisława Piechotę.

Czy są uwagi do art. 4? Bardzo proszę panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jak na początku zgłaszałem, proponujemy, aby art. 4 otrzymał brzmienie: „Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2016 r., za wyjątkiem art. 1 pkt 1 i 2, które wchodzą w życie z dniem 1 października 2016 r.".

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Rozumiem, że jest to zmiana w pkt 1 art. 4, gdyż pkt 2 pozostaje bez zmian. To będzie całe nowe brzmienie art. 4.

Czy do poprawki ósmej, proponowanej przez pana posła wnioskodawcę, ktoś chciałby wnieść uwagi? Bardzo proszę, pan legislator.

Legislator Bogdan Cichy:

Chcemy prosić o tradycyjne upoważnienia dla Biura i rządu. Mamy kilka uwag językowych, chcieliśmy wspólnie przejrzeć i ewentualnie wprowadzić korekcyjne zmiany o charakterze językowym.

Przewodnicząca poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Oczywiście, powyższa propozycja i delegacja zostaje udzielona dla Biura Legislacyjnego.

Tym samym przyjęliśmy zapisy projektu zawartego w druku nr 3845. Poddaję pod głosowanie całość propozycji z przyjętymi zmianami.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu wraz z poprawkami? (12) Kto jest przeciwny? (3) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że propozycja ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych została przyjęta przez Komisję.

Proponuję, żeby posłem sprawozdawcą niniejszej ustawy, w trakcie następujących po pierwszych czytaniach prac parlamentu, był pan przewodniczący Sławomir Piechota. Nie słyszę sprzeciwu. Dziękuję państwu. Zamykam posiedzenie Komisji.